

erkende det ærede Medlems Kritik i saa Henseende for at være berettiget.

Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller) var jo ogsaa inde paa Skolesagen paa ny, og det var tydeligt, at det ærede Medlem paa flere Punkter søgte at glatte de stærke Ord, han havde brugt i sit foregaaende Foredrag, og paa mange Punkter indrømmede han jo, at han havde set forkert paa Stillingen. Naar jeg siger, at han bestræbte sig for at glatte paa de stærke Ord, siger jeg nærmest til hans Udtalelser om Folkeskolen og om de 100 Punkter. Det lykkedes slet ikke det ærede Medlem at paavise de 100 Punkter, og det lykkedes maaske allerdaarligst, da han vilde bevise, at flere af de Ændringsforslag, der vare opstillede ved 2den Behandling i Fjor af Loven om Folkeskolen, kunde deles i forskellige Punkter, og at et Punkt ingen Udfraskning havde osv. Saadanne Beviser ere virkelig ikke Beviser. Naar det ærede Medlem, for at faa mange Punkter, delte et af Socialdemokraternes Forslag i 7 Punkter, og nævnedes Spyttebakker som et Punkt og Retirader som et andet Punkt og saa fremdeles, saa kan det være meget fornøjeligt at høre paa, men det angaar ikke Folkeskolens Undervisning, og det ærede Medlem kan ikke ad den Vej komme til de 100 Punkter, som han talte om. Det ærede Medlem havde i Virkeligheden nu kun eet Ankepunkt, som der syntes at være nogen Realitet i, alle de øvrige Ankepunkter frafaldt han. Den voldsomme Fremfærd, jeg skulde have vist mod Adjunktskolerne, har han forladt, han sagde, at min Fremgangsmaade der var rigtig nok, og saa fremdeles. Han havde endnu det Ankepunkt tilbage, at han mente, at jeg havde faret for stærkt frem mod det kommunale Selvstyre, at jeg havde mødt det kommunale Selvstyre med Magtbud. Det skulde det ærede Medlem helst bevise, men det kan det ærede Medlem ikke. Der er ikke stillet noget Magtbud eller nogen Vold eller nogen Trusel om Vold lige overfor Kommunerne, da vi forhandlede om Gennemførelsen af Skoleplanen. Det er muligt, at det, hvis Forhandlingerne ikke havde ført til det Resultat, som de have ført til, vilde have været nødvendigt for mig at gaa til Rigsdagen og sige: man vedtog Gennemførelsen af en Almenskolelov med de og de Principper; vi have trindt omkring i Landet nogle Almenskoler efter de gamle Principper, som faa Tilskud; maa jeg spørge: er det Rigsdagens Mening, at disse Skoler skulle nyde

det samme Tilskud, uanset, at de ikke indrette sig efter de Principper, efter hvilke vi i øvrigt nu have indrettet vort Skolevæsen? Jeg blev nu ikke nødsaget dertil, vi bleve enige, og Skoleplanen er lavet. Nu spørger det ærede Medlem, hvad jeg vil gøre om 5 Aar, men det har jeg virkelig ikke i Sinde at svare paa. Jeg ved ikke, om jeg om 5 Aar staar her, om jeg til den Tid overhovedet er Medlem af Rigsdagen, eller om jeg overhovedet har at gøre med disse Sager. Lad den, der om 5 Aar faar Ansvar, udtale sig derom. I øvrigt tror jeg, at Tilstanden i Skoleverdenen om 5 Aar vil være saaledes, at det vil være meget let til den Tid at faa Skoleplanen udarbejdet for disse Skolers Vedkommende, og jeg tvivler om, at der i det hele taget vil blive Strid om, hvorledes Skoleplanen for deres Vedkommende skal være om 5 Aar. Naar det ærede Medlem taler stærkt imod min Stilling til det kommunale Selvstyre og taler om, hvad jeg vil gøre om 5 Aar, saa stiller han sig paa den Maade, at han har Lyst til at straffe paa Mistanke. At jeg om 5 Aar vil skade det kommunale Selvstyre; vil det ærede Medlem allerede i god Tid nu angribe mig for, men det synes dog at være lidt forhastet af det ærede Medlem.

Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Sveistrup) var ogsaa inde paa Spørgsmaalet om vort Skolevæsen og talte stærkt for de fri Skoler, og for saa vidt det ærede Medlem hævder Nødvendigheden af den fri Skole, gør jeg det samme, og jeg har ikke mindste Lyst til at gaa imod det ærede Medlem. Men naar det ærede Medlem mente, at vi paa flere Punkter knap havde set Konsekvenserne af, hvad vi gennemførte i Fjor, saa tror jeg, det ærede Medlem tager fejl. Allerede i Fjor gjorde jeg opmærksom paa, at denne Indførelse af en ny Bestemmelse i Lovforslaget om, at Mellemskolen ikke skulde ende med en saa stærkt kontrolleret Prøve, at der uden videre kunde gaas over fra Mellemskolen til Gymnasiet, let kunde være et tveægget og vanskeligt Mittel, der muligvis kunde ramme tilbage paa den, som ønskede det. Jeg gjorde opmærksom paa, at Gymnasiet i saa Fald maatte fordre en Optagelsesprøve, og det gør det selvfølgelig ogsaa. Naar man ikke har en fuldt ud kontrolleret Mellemskoleeksamen, saa kan man ikke sige, at en saadan Eksamen kan give Adgang til Gymnasiet ved andre Skoler end den, hvor Eleven har været tidligere. Det var navnlig de private Skoler, der ønskede den Bestem-